

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต่อการปฏิบัติธรรม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต่อการปฏิบัติธรรม 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการรณรงค์ให้ประชาชนหันมาปฏิบัติธรรมมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วย t-test และ F-test

ผลการศึกษามีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีสถานภาพโสด นับถือศาสนาพุทธ ไม่ได้ทำงาน จบปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยของรัฐ เกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.50 ศึกษาระดับปริญญาโทภาคปกติ อาศัยอยู่กับบิดามารดา/ญาติพี่น้อง บิดามารดาอยู่ด้วยกัน อยู่ในกรุงเทพฯ หรือปริมณฑล อาศัยอยู่ที่บ้านของบิดามารดา/ญาติพี่น้อง มีภูมิลำเนาเดิมในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดอย่างละครึ่ง ไม่เคยบวชเป็นพระ หรือพรหมณ์ชาย หรือพรหมณ์หญิง เข้าวัดเฉพาะวันสำคัญทางพุทธเพื่อทำบุญตักบาตร ไม่สามารถรักษาศีล 5 ได้ทุกวัน ไม่เคยรักษาศีล 8 ไม่ค่อยได้สวดมนต์ และนั่งสมาธิเป็นบางวัน

2. ปัจจัยแวดล้อม ส่วนใหญ่รู้จักกับบุคคลที่ปฏิบัติธรรม และเคยถูกชวนให้ปฏิบัติธรรม กว่าครึ่งหนึ่งที่พักอาศัยอยู่ห่างจากวัดมากกว่าหนึ่งกิโลเมตร

3. ทัศนคติต่อการปฏิบัติธรรม ในภาพรวมมีทัศนคติปานกลาง รายด้านมีทัศนคติปานกลาง ทั้งด้านหลักการปฏิบัติธรรม และด้านแนวโน้มที่จะปฏิบัติธรรม ส่วนด้านอารมณ์ความรู้สึกต่อการปฏิบัติธรรมมีทัศนคติที่ดี

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติธรรม ได้แก่ ความถี่ในการไปวัด การถือศีล 5 การถือศีล 8 ความถี่ในการสวดมนต์ ความถี่ในการนั่งสมาธิ การรู้จักกับบุคคลที่ปฏิบัติธรรม การถูกชวนให้ปฏิบัติธรรม ขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สถานที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน การบวชพรหมณ์ชาย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติธรรม คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ขณะที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี ประเภทของนักศึกษา ลักษณะครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา สภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ภูมิลำเนาเดิม ระยะห่างระหว่างที่อยู่อาศัยกับวัด

5. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยที่สำคัญ คือ ควรรณรงค์ให้คนรักษาศีล ควรสอนลูกหลานให้รู้จักสวดมนต์แต่เด็ก ควรส่งเสริมให้คนไปวัดบ่อย ๆ เพื่อจะได้ฝึกปฏิบัติธรรม รณรงค์ให้ผู้ที่ไม่ค่อยได้เข้าวัด ได้เข้าไปฝึกปฏิบัติธรรมยังวัดที่มีการฝึกอบรมด้านสมาธิภาวนาให้เพิ่มขึ้น ควรฝึกให้ลูกหลานนั่งสมาธิตั้งแต่วัยเยาว์ จะช่วยให้มีสมาธิ และคุณธรรมในการดำเนินชีวิตเมื่อเติบโต ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปคือควรขยายจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลาย และมากขึ้น ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการทำวิจัยเชิงปริมาณ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อทัศนคติต่อการปฏิบัติธรรม

The three objectives of the study were 1) to measure the attitude of graduate students at National Institute of Development Administration (NIDA) toward observing a Buddhist practices, 2) to identify the factors affecting their attitude. 3) to make some recommendations on launching a campaign for Buddhist Thais to observe a Buddhist way of life.

A questionnaire was employed to collect the data from 240 graduate students at NIDA. Percentage, mean and stand deviation were employed to describe the data, and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were summarized below.

1. General background of the respondents. Most of the respondents were females, aged unexceed 25, and were single. They were Buddhist and were unemployed. Most of them graduated from public universities, and majoring in Science or Social Science in their undergraduate programs. Their grade Point Average was 2.51 – 3.50. They were attending a weekday graduate program at NIDA. They lived with their parents / relatives. Their parents lived together. They lived in Bangkok or nearby provinces. Half of them had their hometowns in other provinces and the other half in Bangkok. They had never been ordained or become He-Braham (a type of ordianed persons) on Buddhist Days to make merits. Most did not follow the five Buddhist precepts every day. They never followed the eight Buddhist precepts. They hardly prayed. They practiced meditation on some days only.

2. Environmental factors. The majority knew those who observe Buddhist practices but were persuaded to do so. More than half lived more than one kilometer from a temple.

3. Attitude toward observing Buddhist practices. Overall, the respondents had a moderately positive attitude toward observing Buddhist practices. The two dimensions that got a moderately positive attitude were principle of observing Buddhist practices and tendency to observe Buddhist practices. One dimension that got a good attitude was feeling about observing Buddhist practices.

4. The factors significantly affecting their attitude toward observing Buddhist practices were frequency of going to temple, following the five precepts, following the eight precepts, frequency of practicing meditation, knowing those who observe Buddhist practices, being persuaded to observe Buddhist practices, graduate school with which one was affiliated, current residence, and being ordained as a He-Braham. On the contrary, the factors that had no effect on their attitude toward observing Buddhist practices were gender, age, marital status, occupation, undergraduate school with which one was affiliated, GPA in the undergraduate level, type of students, characteristic of the family, marital status of the parents, current residential condition, hometown, and distance from home to a temple.

5. It was recommended that a campaign should be launched to urge Buddhists to follow the precepts. Buddhist Thais should teach their children to pray since their childhood. They should be encouraged to go to temple frequently to observe Buddhist practices. Those who hardly go to temple should be urged to observe Buddhist practices at temples where meditation is taught. Children should be trained to practice meditation in their childhood so that they will be good adults when they grow up. Further research should include a large number of people from other walks of life. Research should be conducted qualitatively and quantitatively. Additional factors expected to affect the attitude toward observing Buddhist practices should be studied, as well.